

Nemzeti Társalkodó.

Mártius' 16-dik napján 1853.

A' törvényes Igazság' kiszolgáltatása' állapotja az Észak-ámérikai szabad Státusoknál.

Az Észak-ámérikai szabad Státusok' Ügyfolyásokat illető törvényes rendszabások egyszerűek, 's a' józan ész' munkáji. — Elveik Angliából plántálódtak oda által, 's már ezen körülmény sokak feletti elsősegeket szerzi-meg nékik. — Mert, azon kívül, hogy törvény-folytatásokban nyilvánosság, és fénsszóval való előadás uralkodik, a' polgár maga magát itéli-meg. Esküdtek' széke van ott, 's békebírák. Egyes státusok, különösen Louisiana, mindent elkövettek, törvényjeik' javítására. — De az Észak-ámérikai törvényes igazság' kiszolgáltatása, az Angolétól, különösen két tekinteteből különbözik, u. m:

1-ör Nem kerül annyiban. Mert nincsenek a' Felsőbbeknek alájok rendelt oly sok alsóbb Itélőszékek.

2-or Nem esméri azon durva 's vad törvényeket, melyek Angliának éppen nem szolgálnak becsületére. —

Massachuset Tartománynak, melynek mind-

járt Észak-ámérikanak elválásakori, és Wilmos király által 1691-dik esztendőben adott szabadság levelen állapotodik szelid Büntető Törvényes-könyve, (mely az ő bölcs, 's emberiséggel telyes törvényeiről nevezetes) lassanként egész Ámérikában bévétetődött. Ezen törvény szerént, a' halálos büntetés leginkább csak a' törvényesen bébizonyított szántszándékos gyilkost éri; 's több más esetekre nézve eltöröltetődött az. — Mely ellenkezés! ha Európát megtekintjük, a' hol még az elorrozás vétke is halállal büntetődik. Angliában öt font bancnotának levélből való ellopása akasztófával büntetődik.

A' testi büntetések is ritkák; gyakorlásban vannak inkább az elzárás, és a' munkatétel. Mert nem akarják ottan a' rabokat, a' polgárok megrovásával, a' státus költségén tartani, hanem magokat kell hogy tartsák. — A' büntetés' célja nem megbosszulás; sem indulat, hanem a' javítás, mely ha elérődik, a' büntetésnek nincs helye többé. A' tömlöczek elrendelése, 's a' rabokkal való bánásmód, sehol sem oly tökéletes, mint Észak-ámérikában. — Hogy valaki tiszta 's helyes megfogást formáljon az észak-ámériikai törvényes igasság kiszolgáltatása miben létről, szükséges leszen azt az európai földrészszel öszvehasználni. — Azt mondja Blackwood: „Az isteni Themis itten, maga magának, éppen úgy, mint másoknak terhére van, szomorúan éli keresztül életnek látszó életét. — Vannak oly népek, melyek

„sem törvényt, sem törvényszéket nem es-
 „mernek. Mert a' törvények, melyek szerint
 „megítélődnek, megavúlt 's idegen nyelven
 „vannak írva, 's nem a' mostani kór' szel-
 „lemeinek, hanem egy más — elenyészett —
 „világ viszonyainak rendszabásait foglalják
 „magokban. — 'S kik a' bírái ezen népek-
 „nek? Kiket sem a' népek nem esmernek,
 „sem pedig magok a' bírák a' népek' társa-
 „sági egybeköttetéseket nem esmerik. Nem
 „lévén esmeretes a' népnek nagy része a'
 „fenálló törvényekkel, kéntelen mindég, fel-
 „tétel nélkül, annak oltalmát egy ügyvédlő-
 „re bízni, 's nagy része a' népnek, a' tör-
 „vényes igazság' kiszolgáltatásában, csak a'
 „halálra ítélttek' kivégzésekor áncsorgásával
 „szokott többnyire részt venni. A' pornép,
 „ilyen alkalmatossággal az igazság' kiszolgál-
 „tatását, inkább egy főhatalommal felruhá-
 „zott ember' parancsának, mint egy minden
 „részhajlás nélkül való Itélőbíró' törvény-
 „szerénti ítéletének nézi. 'S kik vannak ezen
 „vad törvények alatt? Olyan népek, melyek-
 „nek polgárjaik, a' nevelés által, a' művelt-
 „ségnek nem alsó fogán állanak, kik min-
 „den tetteikben egy munkás, eszes, és okos
 „népet árulnak-el, a' jóról és igazságosról
 „ép és egészséges képzetek van, a' földmive-
 „lést jó elrendeléssel folytatják, a' mester-
 „ségekben, kézművekben találósak, a' ke-
 „reskedés' folytatásában szemlélődők, a' kik
 „még ifjúságokban hozzá szoktak a' törvényes

„igasság kiszolgáltatását (mind a' mellett is,
„hogy az, közvetlenül, legszentebb inte-
„rességeket érdekli) úgy tekinteni, mint a'
„mely őket nem érdekli.“

„A' törvényes tárgyak' nyilván folyó
„törvényes eligazításának hasznait merőben
„nem esmerve, 's még a' régi dolgok' folyá-
„sa módjához szokva, melynél fogva a' köz-
„tök eredett ellenkezéseket (egyenetlensége-
„ket) mindég az úr szokta volt eligazítani;
„a' törvényes dolgok' folyását nem tudják az
„igazgatás' rendelkezéseitől megkülönböztetni;
„pedig, a' törvényes igazságának a' nép ál-
„tal lejendő kiszolgáltatása' módja nélkül,
„nem kaphat lételre a' polgári szabadság, 's
„ezért bajosan is lehet, az elsőnek hijánya
„mián, a' másíknak létesedését nálunk re-
„ményleni is. És mégis, ugyan kinek van a'
„polgár élete, személye, vagyonja felől mél-
„több jusa itélni, mint a' Polgárnak? 's
„az élet' sok homályain keresztül mi hozhat
„nagyobb világot a' dolgok' igazításában,
„mint a' nyilvánosság a' törvénykezésben?
„'s végre, minő legczélarányosabban lehet
„eligazítani a' polgárok' között eredett egye-
„netlenségeket 's törvényes kérdéseket, 's
„megbüntetni a' vétkeket, mint olyan tör-
„vények tartalma és sinormértéke szerint;
„melyeket a' nemzet maga hozott; és a' me-
„lyek előtte esmeretesek? — Mit ér a' sza-
„badság' papiroson? ha a' személyes sza-
„badság' és élet; a' fennebb érdeklettek mián,
„az önkény' játékának ki vannak tétetve? —

„Hidjétek-el! minél több a' törvénytudó,
 „annál későbbén érődik czél a' perekben; 's
 „minél több a' vélekedését titokban adó ité-
 „lőbíró, annál kevesebbé szolgáltatódik ki az
 „Igazság!”

Az Északi-ámérikai Itélőszékeknel a' tör-
 vénykezésekben nyilvánosság uralkodik. En-
 nélfogva, a' polgár, mindennap, az eléjövő
 esetek' elhatározásában forogván, könnyen
 megtanúlja a' fennálló törvényeket, 's ma-
 ga hasznára is fordítja azokat. Nincsen szük-
 ség egy olyan felsőbb rendelkezésre, melynél-
 fogva egy város' levéltárnokának kötelelessé-
 gévé tétetődik, hogy mivel a' város' privi-
 legiumait, a' levéltárból, kiadni nem lehet,
 tehát az azokat látni kívánó polgároknak mű-
 tassa-meg, és azoknak magyarázásokra időt
 vegyen. Azonban az ügyvédlok nagy becsü-
 letben tartódnak, 's számok 6000-re felme-
 nyen. — A' mi végezetre a' polgári törvény-
 kezést illeti, ezek által az egyes polgárok'
 javai legjobban hátorságosittatnak. — Erre
 nézve is Louisiana sokat tett. Mert Janua-
 rius' 1-ső napján 1825-ben kihirdetődött és
 közönségessé tevődött, új Orleansban, egy
 Lewingston nevü ifju törvénytudónak igen
 czélarányos polgári törvényes könyve, me-
 lyet vagy bevettek a' többi státusok, vagy
 pedig, a' jó példát követve, új polgári tör-
 vényes-könyvről gondoskodtak.

K.

B a j v í a d a l

(folytatás).

„Nem, uram!“ monda fontossággal az Emma atya, minekutánna minden nyomos erősségeket kimerített: „nem, a' derék ember, a' háziatya, a' hazafi kinek élete a' haza tulajdona ne adja-meg az első semmirekellőnek ki a' tartozó tiszteletről elfelejtkezik, azt a' képtelen boldogtalan kegyetlen just, hogy a' megbántást gyilkossággal igazolja-meg.

De a' becsület valamint a' bántás elszenvetését úgy azt sem engedi-meg hogy az ember hallgasson a' megbántatás után, 's a' gyalázat bélyegét magán hagyja és viselje.

A' becsület, fiam! 's mibe helyeztetted azt, kérdem? bajviadalba? látom ezt magad sem mered állítani pirulás nélkül. Ó hála az égnek 's az emberi értelmesség előmentének! a' lassu de végre mégis diadalmaszkodó okosság számkivetette erkölcsinkből azon bárdolatlan 's társaságelleni szokás gyászos maradványát, melyet a' középidő tudatlansága 's vadsága hozott volt bé'őseinkhez, midőn a' törvény és igazság hijánya miatt még a' baromi erő uralkodott.

Akkor a' ti bajvívástok Isten ítélete volt; mert akkor isteni törvény állott mindég az erőszak mellett; és ezen szép haramia-jus, ezen isteni igazság a' legjobb vasu kardnak, a' legizmosabb karnak, a' legjártasabb gyilkosnak volt tulajdona, ha különben áruló,

hitszegő 's vétekkal terhelt gonosztévő volt is; az erősebbé az ügyesebbé volt az a' mit ti becsületnek neveztek; — 's imé ifju ember itt a' ti bajviadaltok eredete, mely oly régi idő óta nem tudom mi vitézség szemfényvesztő színével vakit. A' Rómaiak, kik ismérték mi a' vitézség, mi a' dicsőség, semmit sem tudtak a' viadaltok ezen neme felől. Ma az értelmes okos angol megveti azt; pedig nem féltékenységből. A' még rabszolga 's korhács alatti orosz bálványozza; és nálunk Eugen, nálunk a' mely mértékben a' szabadság nagyítja lelkeinket, a' mely mértékben a' világosodás emeli gyarapodó értelmességünket, 's a' hazaszeretet ismertetni kezdi az igaz becsületet, abban számkivettetik, meg tisztult megifjodott erkölcsink közzül a' megvettett bajviadal; a' becsület nincs többé a' várak falai megé szoritva, 's a' hazafi bátorsága a' szőlőszékben a' nép előtt tetszikki: a' piaczon az önkény bajonétji előtt, a' dob első perdülésekor, a' nemzeti zászló alatt; ott van hely minden embernek; ott lehet a' vitéz címre szert tenni; nem a' bajvivó réten. . . . Eugen, hol az ember életét hagyhatja a' nélkül hogy becsületet találjon.

„S ha ki vonakodik ott megjelenni, megvettetés, szégyen, tunya név bélyegzi! . . . 's elszenvedhetni é azt? . . . Emma mit gondolsz?

„Eugen! csak a' kihivóra száll gyalázat. A' bajviadal iszonyuság! Egy szóért, egy te-

kintetért, gyakran semmiért, rohanni egymás gyilkolására! Egy pillantatos haragért elfelejteni valakinek hogy szeret, hogy szerettetik. Feláldozni csalfa képzetnek, nem egyébnek önszeretetnél, egy háznép sorsát, egy anya szívét, egy házastárs életét . . . . Ő barátom! atyámnak igaza van; a' bajvívó csak magát szerető háládatlan szörnyeteg! Ha meggyőzetik, csak a' gyalázat van mellette; ha győz minden társaságból kitiltják. Ugyan gondold-meg Eugen; a' bajvívó vérrel van befecskenendezve! kerüli minden, bészárva van előtte minden ajtó, mert ő veszett ember.

„Veszett ember . . . De ha ezen szerencsétlen megbántottat, tegyük-fel a' legalatsonabb ember hívja-ki, 's ő meg nem verekedik, mit gondol a' közvélemény? mit mondanak róla társaságítok? mily gunyoló dicsérét olvashat ő minden mosolygásból? melyik barát szoritja-meg kezét? melyik aszszony mérészi szeretni? Emma mit felelsz erre? . . .

Mit akart felelni Emma? . . . szíve dobogott, arczájit eleven pirosság borítá, 's tekintete . . . Egy szolga jelenté hogy eléállott a' szekér. Felkeltek.

Asmodi, kár, szerettem volna tudni . . .

Ne szakassz félbe, pajtás; az ifju már sohajtott, 's a' mutató meghaladta a' három fertályt.

Felkeltek. Az Emma atya megtartotta még arczvonatiban némely nyomait a' keménységnek mellyel, mint hitte, a' bajviadalbeli becsület képtelen előitélete ellen meny-

dörgött volt. Eugen különös ellenkezést 's el-
rőszakott érzett; még tiszteletből sem tettet-
hette hogy az öreg vélekedéséből osztozik;
szerette volna a' szép a' kedves Emma ellen
kelni-ki; de hibáztathatta é hogy szíveik most
legelőszér nem egyeznek-meg! Egy kisség dúz-
zogó enyelgéssel nyújtá neki karját. Emma
arczáról ellenben derült mosolygás sugárolt,
valamely nyájas büszkeség, bájló 's boszszan-
tó dévajssággal elegy; mutatkozott vonatiban;
tekintete mennyei volt, 's mihelyt előre re-
pülő picziny keze kedvesééhez ért, tüzzel szo-
ritotta-meg azt: . . . Mit akart megértetni
vele? 's ki akadályozta az ifjat hogy megértse?
Elindultak, zörögve érkezett a' szekéra'
nyolcz Musák templomához. A' mosolygás
még ajakin lebegett Emmának; még Eugené-
ben volt keze, midőn a' szekérajtó megnyilt.
Az eléadandó új operának érdemet a-
dott az is hogy a' módi szerént volt készül-
ve; dühödve rohant egész Páris hogy győ-
köntsen benne 's a' játékszin ajtóban taszi-
gálódjon; a' tolongás rettentő volt. A' mi
ide érkezőinknek logejok volt; várták hogy
a' népcsoport oszoljon; de már a' játék kez-
dődött, 's Emma kora nyugtalanságából siet-
ni akart, azonban senki sem is kedvelli hogy
mások elébe tojuljanak. Ők is a' tolongásba
nyomultak tehát: pedig ott nincs helye soha
szép leánynak. Eugen fedezte Emmát; a' sze-
retet vigyázó, 's már a' népörvény a' grá-
dics aljáig hajtotta őket, a' nélkül hogy a'
kisaszszony csinos öltözete legkisebb roncsó-

lást szenvedett volna, midőn hirtelen Emma, ki vezetője karjába csipeszkedett, felsikolta, s rémülve lapulván Eugenhez maga előtt két karonfogva taszigálódó s fenhangon hahotáló ifjakat ereszte-el, kiknek nevetségig módos mozdulatjokból, zajos hangjokból, kozák bajuszokból, s szemtelen magokviseletéből könnyen ismerszett hogy azon fiatal szélkergetők számabeliek, kiket a' rossz helyek gyakorlásában megszokott gorombaságok is mérész szemtelenségek csak azon társaságokban tündököltenek melynek hősei ők. Harag hibora lépé-el hirtelen Eugent egész homlokig: első szava ez volt: „Emma mi bajod?“ de már mérte szemével a' két alkalmatlant, s kebele forrott. Emma töstént észreuvé gondolatlansága hibáját, s felelé sugva, hogy csendesitse: „Semmi, barátom! nem tudom ki, akarátja ellen megnyomta lábomat.“ — „Ezen két ember közzül valamelyik? — Nem! igazán nem! — Ne mentsd szemtelenségeket; elmenni előtted! — Az egekre kérlek, Eugen hallgass!“

Ezzel talán mindennek vége lett volna; Eugen igyekezett magán erőt venni; Emma sáppadva húzta őt előre, keresve szemével attyát, kit néhány lépéssel elébb a' tolongás feltartoztatott: elváltak, elvesztették egymást. Midőn egyik a' két ifjak közzül egész a' bántásig üzven szemtelenségét, kaczagva vissza fordúlt, s Emmára oly szemet függesztve, melyet az oly hódolatra méltó bizonyos aszszonyokra függeszteni szokása volt, így szóla

barátjához vagy is inkább pajtásához: „Lelkemre mondom szép személy, angyali szemei vannak, de barátom mégis fogadni mernék hogy Adele szebb.“

Ezen szentelen szókat oly fenhangon ejté hogy minden hallhatta, 's harminczan is megfordultak azokra. A' halavány Emma elpirúlt mint a' tűz, szemevilága elveszett, 's midőn hirtelen bódulásából ismét magához jött; atya karjai között lelé magát, 's Eugen el volt tűnve, valamint a' két idegen is.

Asmodi, kinzó padan tartaszsz, csak két minutád van még beszélni, 's az opera legalább három óráig tart.

Pajtás, nem vagyunk arra kárhoztatva hogy végig hallgassuk.

A' rendetlenség tanuji már világosodva voltak midőn Emma magához jött; a' férjfiak kísérték, az aszszonyok szemmel tartották Emmát. De a' nyirettyü első rántása halatott: a' musika Rossinitől volt, az egész játékszin reszketett; hús trombita harsogta a' pásztori darabot. Az egész sokaság elfelejté a' fiatal kisaszszonyt, 's igyekezett feljutni a' grádicson. Emma atya karjai között haladott a' tolongással; nem tudta többé mit mivel, szive dobogott keblében mint a' kalapács, térdei roskadtak alatta, nyelve inyéhez ragadt, fejében a' rémitő zavar, fülében a' borzasztó sibongás elfojtotta minden gondolatját... ment előre, hágott-fel a' grádicson, attyától gyámolítva. Atya is halvány volt, homloka ránczos, sietett... De mi-

ért?... Felértek a' folyosóra, beadták a' bilétet, a' nyitogató logét nyitott; de midőn Emma lábát bétette a' logéba, szava elfojlott 's ájulva lerogyék.

Azon pillanatban Eugen nyugodt vidám ábrázattal vissza jött. Éppen jókor érkezett hogy ölében a' szekérig vihesse kedvesét, szerencsére a' folyosó 's gradics szabad volt, mert az opera elkezdődött. Egyedül a' bilétszedő látta vitetni a' fiatal kisasszonyt. „Né ez volt az!” suttogá a' nyitogatónak. . . . . Sebéssén haza vitte a' szekér Emmát . . . . . Mely szembeötlő történet egy fiatal leányon! . . . . Hanem Párisban sok az újság; mindent hamar elfelejtenek.

De!.. hát a' mi előbb az opera színen, a' logek alatt történt?...

Pajtás, látom sajdítod.

Hijában használta a' nyugodt, a' vidám, a' mosolygó Eugen a' szeretet minden fogásait, a' bátorság minden hazugságát hogy megnyugtassa kedvesét 's elhitesse az öregget. Könnybe lábadva, szerelemmel 's szorongással telt szemmel tett kérdést Emma az Eugen szeméhez; nem hitt mosolygásának, sőt síróba hozta az. „Meggyaláztattam, így szóla magában: Ó imád engem, ő bátor ember, bosszút áll. Ó mely szerencsétlen vagyok! — A' hallgató komor atya is vizsgáló szemmel tartotta az ifjat, 's Eugennek minden lélekjelene mellett is, kételkedni kényszeríté az öregget tapasztalása, ezúttal, leánya mátkája egyenességében. Azonban emez Emma előtt

térdelve erősíté, hogy a' megbántást bocsá-
natkérés követvén, az egész dolog jóvá van
téve. Emma százszor is ismételtette vele ezt,
de még sem tért vidámság szívébe; az öreg
hallgatta 's nem tudott meggyőződni.

Elüté a' tizenegyet; Eugen haza készült;
's már remény sugar kezdé deríteni az Emma
homlokát, sőt attyáét is, midőn egy szol-
ga egy esmeretlentől hozott siető levélkét a-
da bé. Emma megrettent, 's Eugen menni
akart. De már az öreg felbontotta 's olvas-
ta volt. . . . Maradjon!" felkiálta, 's lég-
ottan Emma reszketve rogyott vissza székére.

„Ő megcsalt minket!" folytatá az öreg
's megcsapá maga homlokát.

„Ő verekedni fog, jól tudtam!" monda
Emma haldöklő ajakkal.

„Téged megbántottak! felkiálta végre
Eugen, nemes harag tüzével: közhelyen, a'
attyád mellett, az én karomon bántottak-meg.
Emma szerethetnél é egy szeretet- bátorság-
's becsületlen embert?"

Emma felelni akart de csak sohajtást tu-
da felcsikarni kebléből.

Az atya, ki az alatt az áruló levélkét
végig olvasta, elkezdé komor hangon: „Az
úr holnap reggel hét órára a' romainvillei
erdőbe találkozást rendelt azon két goromba
ifjunak, kiket már azzal is felettebb meg-
tisztelt hogy szemtelenségeket ma estve ész-
revette. Báró O. és M. urak lesznek tanuk
az úr részéről; fegyvert ott helyben határoz-

nak. — Ugyé, jól vagyok értesítve. Igaz é ez?

Ugy van, méltatlan lennék Emmára . . .

Megálljon! ne kezdjünk ismét haszontalan feszegetést; nem kérdem mit tart tenni illendőnek, ismerem előítéletét, véleményét a' becsületről; az úr is tudja gondolatimat, meggyőződésemet a' bajviadalról; ítéleteink nem egyeznek; de nekem is vannak jusaim; szabad az úrnak abba helyheztetni a' becsületet a' mibe képzeli, 's nekem is szabad abba a' miben hiszem. — Az úr ura életének, én is leányomnak. Az úr meghatározta hogy bajviadalra szálljon; én is meg hogy nem lesz vejem olyan ember, ki kész életét a' legelső semmirekellő ellen koczkára tenni, a' ki egy kardcsapás alá veti becsületét, mint a' játékos aranyát egy koczka vetés alá. Olyannak leányomat nem adom.

Uram, az egekre! — meggyalázódok ha . . .

Nem, uram! nekem sem kell meggyalázott vő. Mondjon-le ezen bajvivásról, 's Emma az úré: becsülhetem é inkább, 's bizonyithatom é azt erősebben?

Az úr nem, . . . de a' világ. . . .

Eugen! szabad vagy; én atya vagyok. Neked becsületed van; nekem is van magamé. Tekints leányomra, tedd fontba könyeit, szorongását önszereteteddel . . . látod szerencsétlen! . . . Már ez elég, ha szereted. A' mi engem illet, ez utolsó szavam: Vagy a' bajviadal marad el, vagy házasságod Emmával: válaszs! " E' szókkal megfogá leánya kezét, 's kivivé a' szobából. (végzete követ.)

Két rajzolat a' Lengyel szabadsági időkorból.

A' magyar nemesen büszke, nagy lelkű barátjához, nemes szívű ellenségéhez, hív fedelméhez, de hazájához is: ezt érzi magában minden legkisebb műveltséggel bíró magyar, de megadja a' valódi nemzeti caractert becsben tartó külföldi. A' következő két a' régi dicső századokba vissza varásló, történeti rajzolatot közli egy német legújabb históriai darab az 1851-ki Lengyel szabadsági hadból:

Egy magyar nemes ifju szeretetben áll, egy hasonlólag magyar Dámával, és kezét megkéri, a' Dáma rokon érzőleg elfogadja a' kérést, de azon nemes célzatu kötés alatt, hogy az ifju magyar vitézi bátorságát tanujául, menjen a' nemzeti szabadságért vivó lengyelek segítségére, melyre az ifju önkészségét nyilatkoztatva a' Dámától egy jeles lóval, karddal ajándékoztatik-meg, melyekkel elhatározólag a' lengyel bajnokok sorába lép — Varsónak eleste után, nemes bátorságának jelét egy dicső, a' maradékra is visszaható seb helyben meghozván, visszatér, nem kevésbé hazafilag érző kedvesének karjai közzé. —

Más magyar ifju, egy tökéletes kelemekkel díszlő leánnyal a' házassági kötés pontján volt, azonban az elnyomatással fenyegetett lengyel nemzet körülményes állapota mélyen meghatja szívét. — Ámbár szenvedélye-

sen szereti málkáját, de hathatosb ingertől támadt vonzódást érez léendő házassági szövetsége áldását a' lengyel nemzeti szabadság küzdésének vér piacznán kivívni. — Repül tehát Lengyelországba, nemes elhatározását egy hátra hagyott levélben közölvén kedvesével, melyben újból bizonyossá teszi legtisztább, 's foróbb szeretetéről; de egyszersmind szent czélzati vágyát is felfedezi, a' lengyel szabadságnak erejét szentelni. — Megérkezvén Varsóba töstént beiratja magát egy lovas ezeredbe. De mely meglepetés! kevés napok töltével oldala mellett látja kedvesét, mint egy magyar Plattert jól lovagolva, jól fegyverkezve, ki megosztotta szívét, szerelmét vele, osztozni kívánt bajnoki intézetében is. — Együtt harcolnak egy más oldala mellett több ütközetekben, melyekben a' kedves Amazon egyik fülét el is vesztette. — A' varsói külsánczok omladékiba temetett lengyel szabadság után, visszatértek honjokba bár búsan az elnyomattatott nemzet inségéből osztózva, de azon belső megelegedés nyugalmával, hogy azt előmozditni, 's azért véreket ontani módjok volt. — Hazájokban a' rokonúl-érző két szív vonzalmából, a' köz-célra vivő kezeik egyben köttettek a' házassági szentség által — most a' honni remek pár Pesten él. — Árpád, Nagy Lajos, Hunyadi, Mátyás és Zrinyiek századjai, mütassátok fen-ségesb példáját a' magyar nemzeti erényűségnek, vitéz elszántságnak!